

Az őrlés története

Az őrlés valószínűleg egyidős a gabonatermesztéssel. Az első őrlőeszközök feltehetően a fából készült mozsarak voltak, ezt követték a kőből készült őrlők. Ilyen történeti lelet a világ számos részén előkerült, és gazdagítja a múzeumok kincseit.

A technika fejlődésével változott a malmokat működtető energiaforrás, az őrlési mód és az őrlési eljárás.

Energiaforrásként a víz és a szél ereje szolgált évezredekken át. A vízenergia felhasználásáról tanúskodó legősibb bizonyíték az i.e. 2. évezredből, Japánból származik. Az ókori görögök, rómaiak a vízenergia mellett felhasználták a szél erejét is.

Magyarországon a 19. század végén kb. 1500 vízimalom és több száz szélmalom működött. Örvényesen ma is látható munka közben a 18. században épült vízimalom.

A 19. századtól egyre nagyobb teljesítményű malmokat építettek. Az első gőzmalom 1836-ban kezdett dolgozni Sopronban, majd Széchenyi István javaslatára 1839-ben megépült a Pesti Hengermű.

Pekár Imre (1838–1923) lisztvizsgálati módszerét – amely *pekározás* néven az egész világon elterjedt – 1876-ban szabadalmaztatta. A világszerte népszerű Ganz-féle hengerszék, a legkitűnőbb síkszíták, a magas vagy magyar őrlési mód kidolgozása ma is a magyar mérnökök tudását hirdetik.

Hazánkban jelenleg közel 150 malom működik.

A nagy váltás a gőzmotor feltalálásával következett be. 1789-ben épült Londonban az első gőzmalom. Ettől kezdve a 20. század fordulójáig ezt az energiát használták, majd következett a motoros malom: benzin-, illetve dízel-motort használtak.

Napjainkban a villamos energia a malmok elsődleges meghajtó energiaforrása.

Az őrlési mód a nehéz fizikai munkát igénylő visszaöntéses technológiától haladt a félautomatikus, illetve automatikus eljárás felé.

Az őrlési eljárás a sima, a félmagas és a magas őrlésen át jutott el napjaink korszerű őrléstechnológiájáig: rövid úton, kevés rendszerrel, nagy hengerterheléssel sokféle őrleményt állítanak elő.

